Облікова картка ДіР

Image not found or type unknow

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U005239

Державний реєстраційний номер: 0121U108605

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-12-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Система оцінки сортів картоплі з комплексною стійкістю до всіх патотипів раку картоплі.

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Українська науково-дослідна станція карантину рослин Інституту захисту рослин Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00495832

Місцезнаходження: вул. Наукова, буд. 1, с. Бояни, Новоселицький р-н., Чернівецька обл., 60321, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380373357930

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, Київська обл., 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442801085

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрям фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591060

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 3415.000

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Пошук донорів стійкості картоплі до збудника раку Synchytrium endobioticum (Schilb.) Perc.

Назва роботи англійською:

Search for donors of potato resistance to the pathogen Synchytrium endobioticum (Schilb.) Perc.

Реферат українською:

У 2021-2025рр. після випробування на стійкість до раку сім нових сортів картоплі: Ажур, Джавеліна, Меланія, Партнер, Роставиця, Соборна та Фанатка було занесено до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні. Вони рекомендовані для впровадження у осередках хвороби і для подальшого використання у селекційному процесі в якості джерел стійкості картоплі до раку. У результаті впровадження стійких до раку сортів картоплі в осередках хвороби вдається отримати вищий урожай картоплі. Економічний ефект від впровадження стійких до раку сортів картоплі складає 155 тис. грн. з кожного гектару. Складено «Методичні рекомендації з пошуку джерел стійкості картоплі проти збудника раку Synchytrium endobioticum (Schilbersky) Percival.

Реферат англійською:

In 2021-2025, after testing for cancer resistance, seven new potato varieties: Azhur, Javelina, Melaniya, Partner, Rostavytsia, Soborna and Fanatka were included in the State Register of Plant Varieties Suitable for Distribution in Ukraine. They are recommended for introduction in disease foci and for further use in the breeding process as sources of potato resistance to cancer. As a result of the introduction of cancer-resistant potato varieties in disease foci, it is possible to obtain a higher potato yield. The economic effect of the introduction of cancer-resistant potato varieties is 155 thousand UAH. per hectare. “Methodological recommendations for searching for sources of potato resistance to the cancer pathogen Synchytrium endobioticum (Schilbersky) Percival” have been compiled.

Індекс УДК: 632.9

Коди тематичних рубрик: 68.37

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Гунчак Володимир Михайлович

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Методичні рекомендації з відбору сортів картоплі з комплексною стійкістю до патотипів раку Synchytrium endobioticum (Schilb.) Perc. згідно європейських стандартів.

Назва НТП англійською: Methodological recommendations for the selection of potato varieties with complex resistance to cancer pathotypes of Synchytrium endobioticum (Schilb.) Perc. according to European standards.

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: Сільське господарство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Оцінювання симптомів хвороби зразків картоплі проведена за п'ятибальною шкалою, згідно Standart EPPO 7/28. Із 130 зразків картоплі перший ступінь стійкості - високостійкий (ранні некрози, відсутність сорусів, R1) виявлено у 73 зразків картоплі. Бал склав 1,2 - 1,4. Другий ступінь – середньостійкий (пізні некрози, поодинокі соруси, R2) виявлено у 16 зразків. Бал склав 2,2-2,4. Третий ступінь – слабостійкий (дуже пізній некроз, до п,яти сорусів, R2) - 0 зразків. Четвертий ступінь - слабосприйнятливий (щільне утворення сорусів з деформацією паростків) з раковими наростами, S1) - один зразок картоплі. П,ятий ступінь - сильносприйнятливий (щільні соруси, раковий наріст S2) – 0 зразків картоплі.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Економія матеріалів

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.: 100

Права, що надаються інвестору після завершення роботи: Спільні права на НТП

Наявність бізнес-плану: Так

Техніко-економічне обгрунтування: Так

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.: 200

Очікуваний термін окупності (років): 3

Додаткова інформація:

Охоронні документи на ОПІВ

винаходи, корисні моделі, промислові зразки: Корисна модель

IX. Бібліографічний опис

Зеля А. Г., Зеля Г. В., Макар Т. Й., Сонець Т. Д., Києнко З.Б. Відбір сортів картоплі з комплексною стійкістю до раку Synchytrium endobioticum Schilbersky Percival. Аграрні іновації. 2021. №5. С. 128-134. DOI: https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2021.5.21

Зеля Г. В., Олійник Т. М., Зеля А. Г. Біохімічна характеристика сортів картоплі стійких до хвороб в умовах західного лісостепу України. Картоплярство. Вип. 45. 2021. С. 29-35.

Зеля Г. В., Олійник Т. М., Зеля А .Г. Оцінка та відбір селекційного матеріалу картоплі проти раку Synchytrium endobioticum Schilbersky Percival. Картоплярство. Вип. 45. 2021. С. 36-48.

Писаренко Н. В., Сидорчук В. І., Тимко Т. М., Сідакова О. В., Зеля А. Г. Характеристика нових сортів картоплі української селекції за комплексом господарсько-цінних ознак. Картоплярство. Вип. 45. 2021. С. 49-63.

Свідоцтво № 190599 про авторство на сорт картоплі Олександрит / Писаренко Н.В., Сидорчук В.І.. Бондарчук А.А., Тимко М.Г., Лисак О.А., Зеля А.Г., Сігарьова Д.Д.. Захарчук Н.А.. Фурдига М.М.

Свідоцтво № 190603 про авторство на сорт картоплі Авангард / Писаренко Н.В., Сидорчук В.І.. Бондарчук А.А., Тимко М.Г., Лисак О.А., Гунчак В.М., Фурдига М.М., Старовойт В.Б.

Свідоцтво № 190600 про авторство на сорт картоплі Базалія / Писаренко Н.В., Сидорчук В.І.. Бондарчук А.А., Тимко М.Г., Гунчак В.М., Борзих О.І., Фурдига М.М., Абдурагімова Т.В.,Борівський А.Ф., Олійник Т.М.

Зеля А. Г., Зеля Г. В, Сонець Т. Д., Макар Т. Й. Відбір сортів картоплі стійких проти збудника раку Synchytrium endobioticum (Schilbersky) Perc. Карантин і захист рослин. 2022. №2. С.15-21. https://doi.org/10.36495/2312-0614.2022.2.15-20

Зеля А. Г., Скорейко А. М., Гаврилюк А .Т., Андрійчук Т. О., Зеля Г. В. , Нікорюк М. Г., Гунчак В. М. Янсе Л. А. Оцінка стійкості картоплі проти хвороб, поширених в Україні. Вісник аграрної науки.Т.100. №8. С.33-40. https//doi.org/10.31073/agrovisnik202208-04

A. H. Zelya, R. Asakaviciute, T. A. Andriychuk, H. V. Zelya, A. N. Skoreyko, A. Y. Kuvshynov, A. Razukas. Potato varieities resistance study Synchytrium endobioticum (Schilbersky) Percival and late blight Phytophtora infenstans (Mont) de Bary. Agronomy research. 2023. 21(1). P.239-250. https://doi.org/10.15159/AR.22.081 (Estonia).(Scopus).

Зеля А. Г., Зеля Г. В, Сонець Т. Д., Макар Т. Й., Михайлик С.В. Оцінка сортів картоплі іноземної селекції на стійкість проти збудника раку Synchytrium endobioticum (Schilbersky) Perc. Карантин і захист рослин. 2023. №3. С. 10-15. https://doi.org/10.36495/2312-06114.2023.3.10-15

Зеля А. Г., Зеля Г. В., Олійник Т.М., Писаренко Н.В., Захарчук Н.А. Пошук джерел стійкості картоплі проти збудника раку Synchytrium endobioticum Schilbersky Percival. Фітосанітарна безпека. Вип. 69. С. 228-253. https://doi.org/10.36495/PHSS.2023.69.228-253

Зеля А. Г., Макар Т. Й., Зеля Г. В. Особливості патогенезу за ураження бульб картоплі патотипами збудника раку Synchytrium endobioticum Schilbersky Percival. Біологічні системи. 2024. Т.16. №1. С. 14-23. https://doi.org/10.31861/biosistems2024.01.014

Зеля Г. В. Оцінка стійкості картоплі проти збудника раку Synchytrium endobioticum Schilbersky Percival. Фітосанітарна безпека. Вип. 70. С. 115-125. https://doi.org/10.36495/PHSS.2024.70.115-125

Свідоцтво № 230788 про авторство на сорт картоплі Фанатка / Писаренко Н. В., Тимко М. Г., Фурдига М. М., Захарчук Н. А., Сігарьова Д. Д., Сидорчук В. І., Бондарчук А. А., Тимко Л. В., Гунчак В. М., Собран В. М.

Свідоцтво № 230787 про авторство на сорт картоплі Роставиця / Писаренко Н. В., Сидорчук В. І., Бондарчук А. А., Тимко М. Г., Фурдига М. М., Тимко Л. В., Олійник Т. М., Гунчак В. М., Сігарьова Д.Д., Старовойт В.Б.

Свідоцтво № 230789 про авторство на сорт картоплі Світана / Писаренко Н. В., Сидорчук В. І., Бондарчук А. А., Тимко М. Г., Фурдига М. М., Тимко Л. В., Зеля А. Г., Балашова Г. С., Собран В. М., Старовойт В. Б.

Свідоцтво № 230809 про авторство на сорт картоплі Сонцедар / Писаренко Н. В., Сидорчук В. І., Бондарчук А. А., Тимко М. Г., Фурдига М. М., Олійник Т. М., Старовойт В. Б., Тимко Л. В., Зеля Г. В., Собран В. М.

Asakaviciute, R., Zelya A., Kacergius, A., Andriychuk, T., Zelya, G., Skoreyko, A. & Razukas A. (2025). Assessment of potato varieties of Lithuanian breeding resistance potato wart causative agents and late blight. Scientific Reports. Nature. 15:5915. https://doi.org/10.1038/s41598-025-85526-w

Zelya, A. G., Janse, J. D., Zelya, G. V., Oliynik, T. M., Kordulean, R. O., Gavriliuk, A. T., Furdiga, M. M., Pisarenko, N. V., Zacharchiuk, N.A., Sikhalidze, Z. E, Tsetskyladze, T., Stoianova, K.E., Janse, L. A. (2025). Evoluation of Ukrainian potato varieties and breeding material for resistance to pathotypes of Synchytrium endobioticum occurring in Georgia and Ukraine. Agricultural science and Practice. 12(1). 22-36. DOI: https://doi.org/10.15407/agrisp12.01.022

3. Asakaviciute R., Zelya A., Andriyciuk T., Razukas A. (2025). Evaluation of Potato Varieties for Yield, Quality, and Late Blight Resistance. Life. 2025, 15(9), 1378; https://doi.org/10.3390/life15091378

4. Зеля, А. Г., Янсе, Л. А., Зеля, Г. В., Гунчак, М. В., Соломійчук, М. П., Кордулян, Р. О., Гаврилюк, А. Т., Андрійчук, Т. О., Скорейко, А. М. (2025). Вивчення впливу вапнякових меліорантів на проростання зооспорангіїв збудника раку картоплі в осередках хвороби. Вісник аграрної науки. №2 (863). 22-30. https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202502-03

5. Зеля, А. Г., Янсе, Л. А., Зеля, Г. В., Гунчак, М. В., Кордулян, Р. О., Гаврилюк, А. Т., Андрійчук, Т. О., Скорейко, А. М., Маменко П. М., Колодяжний Ю. О., Стоянова К .Є. (2025). Вивчення впливу органічних та мінеральних речовин на життєздатність зооспорангіїв збудника раку картоплі. Вісник аграрної науки. №10. . https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202510-03

6. Зеля А. Г., Макар Т. Й., Зеля Г.В. Фітосанітарний стан осередків раку картоплі в Україні. Фітосанітарна безпека. 2025. 71. С.

7. Зеля Г.В., Макар Т. Й., Сонець Т.Д., Михайлик В.М. Відбір сортів картоплі зарубіжної селекції стійких проти українських патотипів збудника раку Synchytrium endobioticum (Schilb.) Perc. Карантин і захист рослин. 2025. №4. С.

Патент України № 158604 від 26.02.2025 р. Спосіб визначення стійкості картоплі до збудника раку Synchytrium endobioticum (Schilb.) Perc. Зеля А. Г., Гунчак В. М., Зеля Г. В., Макар Т. Й., Гаврилюк А. Т., Андрійчук Т. О., Кордулян Р. О., Сафронова Т. В., Стоянова К. Є. заявл.25.07.2024р. № u2024 03827, опубл. 27.02.2025 р. Бюл. № 9.

Свідоцтво № 240411 на сорт картоплі Джавеліна. Писаренко Н. В., Тимко М. Г., Олійник Т. М., Тимко Л. В., Собран В. М., Сидорчук В. І., Фурдига М. М., Лазарчук Н. А., Зеля А. Г.

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи Гунчак Володимир Михайлович

Перелік осіб-виконавців

Гунчак Володимир Михайлович

Зеля Аврелія Георгіївна

Зеля Георгій Віорелович

Макар Таїсія Йосипівна

Відповідальний за підготовку облікових документів Гаврилюк Альона Тодорівна

Телефон

Реєстратор Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна